

LUPTA POPORULUI ROMÂN PENTRU INDEPENDENȚA PATRIEI OGLINDITĂ ÎN ARTELE PLASTICE

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ŞI ARTĂ

LUPTA POPORULUI ROMÂN PENTRU INDEPENDENTA PATRIEI OGLINDITĂ IN ARTELE PLASTICE

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURA ŞI ARTA

CUVÂNT ÎNAINTE

Oamenii muncii din țara noastră sărbătoresc anul acesta împlinirea a 75 de ani dela proclamarea independenței de stat a României, dobândită cu ajutorul poporului rus și al armatelor sale victorioase în războiul dela 1877—1878.

Lupta pentru independență a poporului român s'a desfășurat dealungul veacurilor. In această luptă s'au ilustrat figurile eroice ale lui Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Ion Vodă cel Cumplit, Mihai Viteazul, Dimitrie Cantemir și Tudor Vladimirescu.

Jugul Sultanilor turci a fost greu și sângeros. Stăpânirea turcă împreună cu moșierimea feudală — aflată în slujba ei — au exploatat crunt țărănimea română și au împiedicat timp de veacuri desvoltarea economică și culturală a poporului român.

Karl Marx, caracterizând crunta exploatare turcească, arăta că stăpânirea otomană „prezintă prin ea însăși o piedică serioasă pentru desvoltarea bogățiilor naturale ale peninsulei traco-ilirice".

Statele apusene nu au dat niciodată un ajutor țărilor dunărene în lupta lor împotriva dominației turcești.

Numai intrarea Rusiei în luptă cu imperiul otoman a determinat o schimbare radicală a situației și a însemnat un ajutor prețios dat poporului român în străduința sa de a-și cuceri independența. Victoriile Rusiei asupra imperiului otoman au contribuit la ridicarea și desvoltarea țărilor române și la ințețirea luptei pentru eliberarea de sub jugul turcesc. Prin tratatul dela Adrianopole, încheiat în anul 1829, Rusia a silit Turcia să acorde o oarecare autonomie țărilor române, să renunțe la monopolul său asupra comerțului exterior al acestora și să recunoască uniunea vamală dintre țările române.

Lupta poporului român pentru eliberarea de sub jugul turcesc a fost primită cu multă simpatie de masele largi ale poporului rus. Marii democrați revoluționari Cernâșevschi și Dobroliubov au susținut cu multă căldură acțiunea pentru înfăptuirea unității naționale și cucerirea independenței poporului român.

In acelaș timp, lupta poporului român pentru libertate a întâmpinat o împotrivire puternică din partea Angliei, care era un creditor al imperiului otoman. Anglia ocupa în România, subjugată de imperiul otoman, pozițiuni însemnate economice care dădeau comercianților englezi beneficii enorme.

Și Germania și Austria încercau să acapareze bogățiile principatelor române. Numai opunerea unei mari puteri ar fi fost în stare să ridice o stavilă în fața lăcomiei capitaliștilor apuseni. Rusia a jucat acest rol. Numai datorită intervenției și ajutorului ei, poporul român a izbutit să reziste și să-și cucerească independența de stat.

Intrarea Rusiei în război împotriva Turciei, în anul 1877, a avut pentru poporul nostru precum și pentru toate popoarele balcanice o însemnătate hotărîtoare. Fără ajutorul Rusiei, țara noastră ar fi lâncezit încă mult timp sub apăsarea turcească.

Clasele exploatatoare din ţara noastră s'au împotrivit, în cea mai mare parte, luptei pentru independenţă. Masele populare au fost singura putere reală internă care s'a ridicat cu hotărîre împotriva jugului turcesc. In satele româneşti s'a desfăşurat o puternică mişcare ţărănească. Ţăranii au cerut pământ, au refuzat să culeagă recoltele de pe ogoarele moşiereşti, să plătească impozitele, au dat foc conacelor.

Cercurile progresiste care au luat fiinţă pe vremea aceea în România se găseau sub înrâurirea puternică a ideilor revoluţionarilor democraţi ruşi, iar mai târziu sub influenţa mişcării muncitoreşti care se desvolta în Rusia. Ele au luptat activ pentru eliberarea naţională.

Armata română s'a alăturat cu entuziasm armatelor ruseşti care se îndreptau spre Dunăre. Soldaţii români au luptat umăr la umăr cu ostaşii ruşi luând cu asalt fortificaţiile turceşti.

Cu ajutorul marelui popor rus, poporul român a scuturat cruntul jug turcesc. „Impilatorii turci a arătat tovarăşul Stalin — au chinuit şi au mutilat sute de ani naţiunile balcanice, însă n'au reuşit să le distrugă, ci până în cele din urmă au fost siliţi să capituleze."

In lupta pentru independenţa naţională, poporul nostru a făcut mari sacrificii. Dar de roadele acestei lupte s'a bucurat numai burghezo-moşierimea.

Zece ani după război, ţăranii arestaţi şi întemniţaţi — pentrucă participaseră la marea răscoală ţărănească din anul 1888 declarau: „...am fost trimişi la vatră şi am aşteptat cu răbdare ani de zile ceasul când ni se va da pământ, cum ne-au făgăduit în faţa inamicului domnii comandanţi... Degeaba am făcut războiul, am aşteptat şi am răbdat până în clipa de faţă!"

Din primele zile ale proclamării independenţei noastre de stat, burghezo-moşierimea a trădat şi a vândut ţara, cu toate bogăţiile ei, marilor capitalişti din Europa apuseană, devenind treptat o unealtă a imperialismului internaţional.

In perioada dintre cele două războaie mondiale, burghezia română a predat cea mai mare parte a bogăţiilor ţării marilor concerne străine, nimicind în întregime independenţa naţională. Bancherii englezi şi americani, experţii francezi şi mai târziu gauleiterii germani au condus direct afacerile interne ale României.

Capitaliştii şi moşierii români au săvârşit încă o trădare mârşavă atrăgând poporul român, împotriva voinţei sale, în războiul criminal antisovietic.

Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie a provocat un avânt de luptă revoluţionară în rândurile oamenilor muncii din România. Partidul Comunist Român a învăţat cum să strângă rândurile muncitorilor şi să-i conducă în lupta pentru răsturnarea exploatatorilor, pentru libertate şi progres. Victoria dobândită de către popoarele Rusiei asupra exploatatorilor, realizările obţinute de către popoarele sovietice în construirea socialismului, inspirau pe cei mai buni fii ai poporului român în lupta pentru eliberarea naţională şi socială.

Lenin şi Stalin ne învaţă că lupta pentru independenţa naţională este strâns legată cu lupta pentru desrobirea socială şi politică a poporului, cu lupta pentru socialism, cu lupta împotriva claselor exploatatoare, împotriva imperialismului internaţional şi a complicilor săi. Ea este strâns legată de prietenia şi dragostea faţă de măreaţa ţară a socialismului învingător — Uniunea Sovietică.

In spiritul acestei învăţături, Partidul Comunist Român a condus clasa muncitoare şi pe toţi oamenii muncii în lupta pentru răsturnarea burghezo-moşierimii şi a jugului imperialist, pentru instaurarea puterii populare, pentru prietenia cu măreţul popor sovietic.

Ca rezultat al victoriilor dobândite de Armata Sovietică asupra armatelor hitleriste în cel de al doilea război mondial, poporul nostru sub conducerea Partidului Comunist Român a răsturnat dictatura lui Antonescu, apoi dictatura antipopulară burghezo-moşierească, a instaurat regimul democraţiei populare şi a devenit adevăratul stăpân al ţării sale. Cu ajutorul Uniunii Sovietice, poporul român a rupt definitiv lanţul robiei imperialiste şi acum îşi construeşte o patrie nouă, socialistă.

Albumul de faţă prezintă o serie de opere plastice care oglindesc momente din lupta poporului pentru independenţă, îndeosebi din războiul dela 1877.

Războiul pentru independenţă, pe care l-au dus în acelaş timp toate popoarele subjugate din Balcani, sprijinite de armatele ruse, a stârnit un viu interes în toate ţările. Numeroşi pictori şi desenatori au sosit pe câmpurile de luptă pentru a prinde în imagini sugestive evenimentele petrecute.

Astfel, armata rusă a fost însoţită de un grup de pictori în frunte cu V. V. Vereşciaghin, unul dintre fruntaşii grupării realiste Peredvijnichi, cunoscut prin vestitele sale tablouri

istorice. Din acest grup făceau parte și pictorii N. N. Carasin, A. Baldingher, G. Broj, S. Samota și F. Ganen, ale căror lucrări sunt reproduse în paginile ce urmează.

Impreună cu armata română au plecat pe front pictorii Nicolae Grigorescu, Sava Henția, Carol Popp de Szathmari și G. D. Mirea.

Tablourile, gravurile, desenele și schițele acestor artiști reprezintă un material bogat de documente autentice, mărturii prețioase ale epocii, din care se desprinde adevăratul aspect al evenimentelor istorice petrecute.

Stampa care redă manifestația însuflețită a publicului bucureștean aclamând armata rusă care intra în București la 1877 e o mărturie autentică a sentimentului nutrit de popor față de eliberatorii ruși. Cele două gravuri ale artistului rus A. Baldingher care reprezintă cu dragoste chipul mândru al ostașului român, scenele de luptă din care se vădește eroismul dorobanților, redate de desenatorii ruși, arată interesul și prietenia acestora pentru poporul român.

Marele nostru pictor Nicolae Grigorescu a știut să prindă în pânzele sale întreaga dârzenie și vitejie a soldatului român.

In Atacul dela Smârdan, *Nicolae Grigorescu a evocat avântul eroic al ostașilor români care pornesc sub focul dușmanilor într'un irezistibil asalt. In spirit realist, el a prins imagini directe, luate din viață, pe care le-a transpus în opera sa. Nenumărate schițe făcute pe front, în care Grigorescu a studiat numeroasele faze ale acestei compoziții, ne arată grija artistului de a cuprinde adevărul și viața în opera sa.*

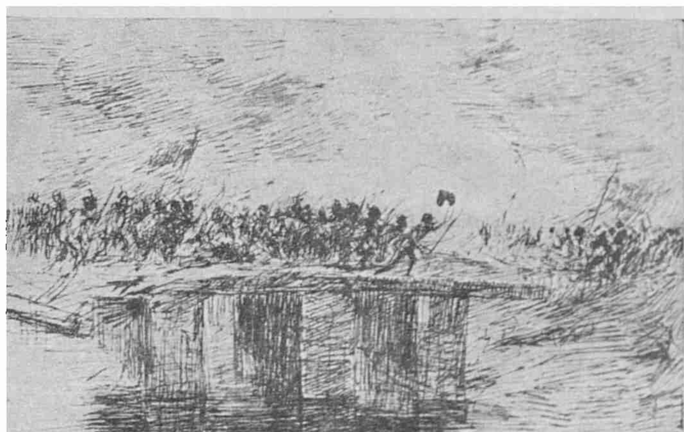
In fumul care învăluie cerul, în atmosfera încordată de luptă, avântul ostașilor români apare și mai impresionant.

In Dorobanțul, *în* Alarma, *Grigorescu a redat cu măiestrie chipul mândru al ostașului român, fiu al poporului.*

Intâlnirea *de Sava Henția e o mărturie autentică a frăției de arme româno-rusă. Cei doi cavaleriști — unul rus, celălalt român — își strâng mâna pe câmpul de luptă. In culori vii, luminoase, se exprimă bucuria artistului oglindind frăția de arme care unește cele două popoare.*

Ultima parte a albumului cuprinde tablourile și statuile care ilustrează primirea entuziastă a glorioaselor Armate Sovietice eliberatoare, la 23 August 1944, frăția de arme româno-sovietică, făurită în luptele purtate împreună de ostașii sovietici și cei români pentru nimicirea cotropitorilor hitleriști, precum și acele imagini în care se înalță vie, nepieritoarea recunoștință a poporului român pentru ajutorul frățesc dat de Uniunea Sovietică, pentru marele Stalin, chezaș al păcii, al libertății și al independenței popoarelor.

Acad. prof. P. CONSTANTINESCU-IAȘI



1. TH. AMAN — Schiță din războiul pentru independență



2. DIMITRIE DEMU — I. V. STALIN — *sculptură*



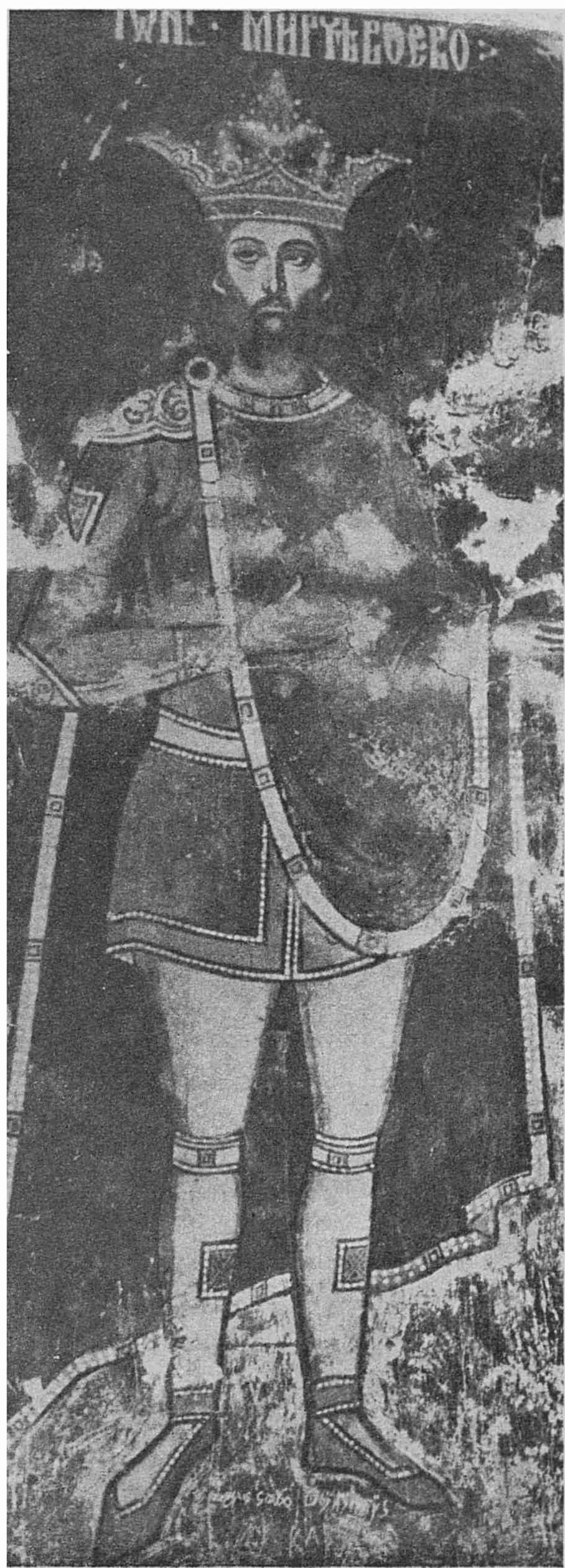
3. STEFAN SZÖNYI — Tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej lucrând la planul de electrificare a ţării *pictură în ulei*



4. ION VLAD

Frăţia de arme româno-sovietică — *s ulptură*

Expoziţia permanentă a relaţ i or mi itare româno-ruse



5. **Mircea cel Bătrân** — *fresca*



6. **Ştefan cel Mare** *fre ca*



7. THEODOR AMAN

Vlad Ţepeş şi solii turci — *pictură în ulei*

Muzeul de Artă al R. P. R.



8. THEODOR AMAN — Lupta dela Călugăreni contra turcilor *pictura în ulei*

Muzeul de Artă al R. P. R



9. THEODOR AMAN — Lupta cu turcii pe insula Sft. Gheorghe — *pictură în ulei*

Muzeul de Artă al R. P. R.



10. MARIUS BUTUNOIU Dimitrie Cantemir — *culptură*



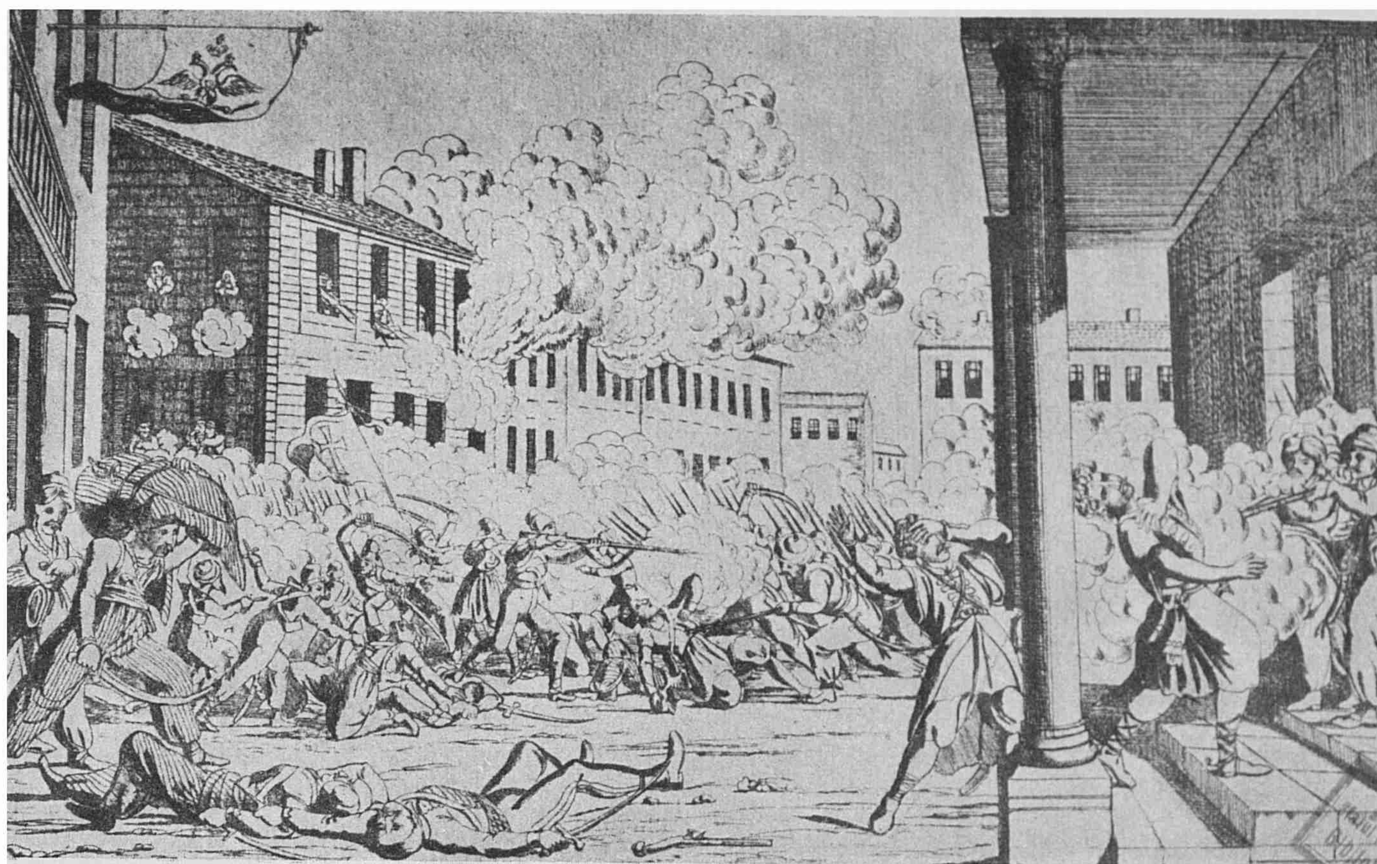
11. MARIUS BUTUNOIU   Machetă pentru monumentul Generalului Suvorov   *culptură*



12. THEODOR AMAN

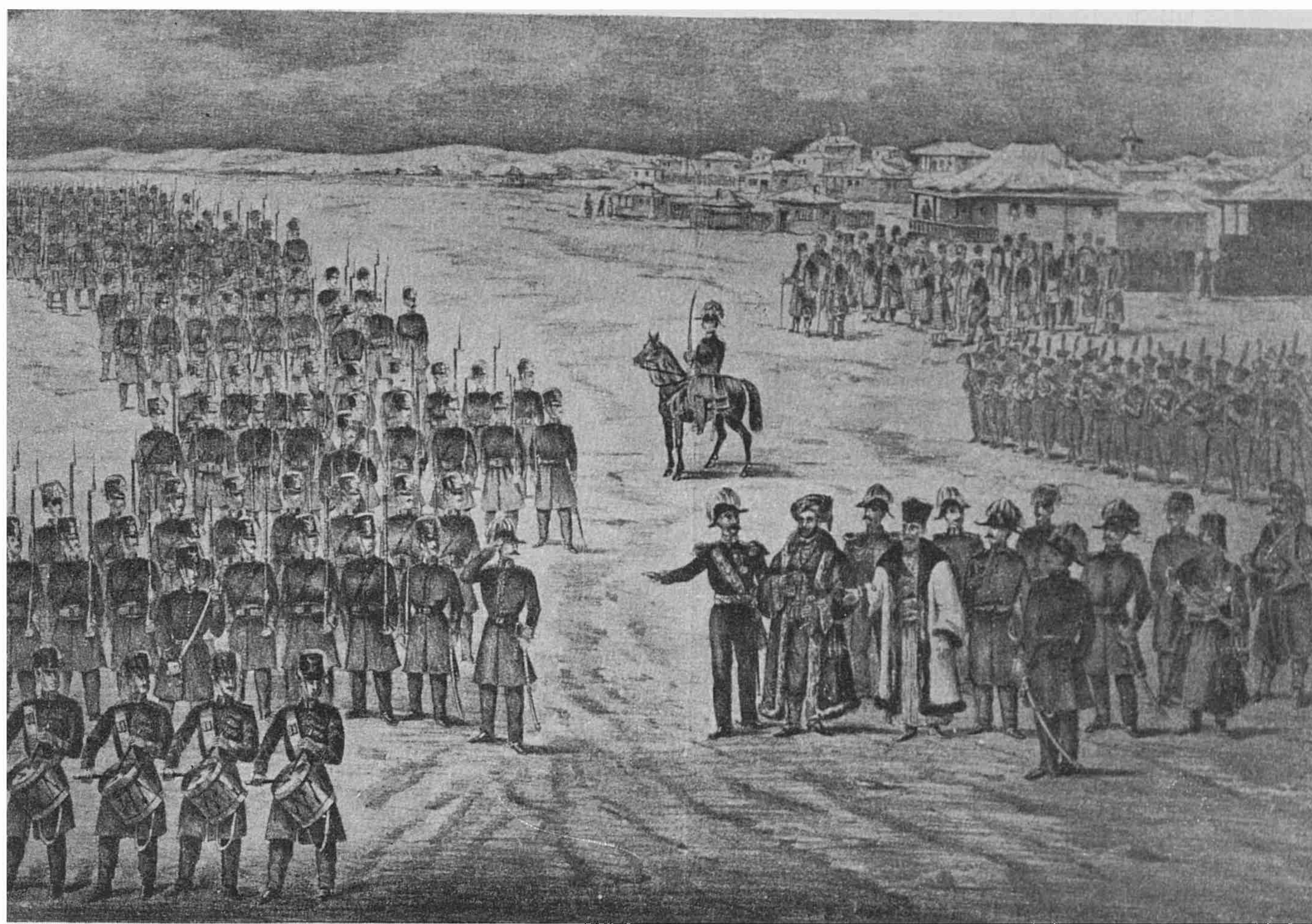
Tudor Vladimirescu — *pictură în ulei*

Muzeul de Artă al R. P. R.



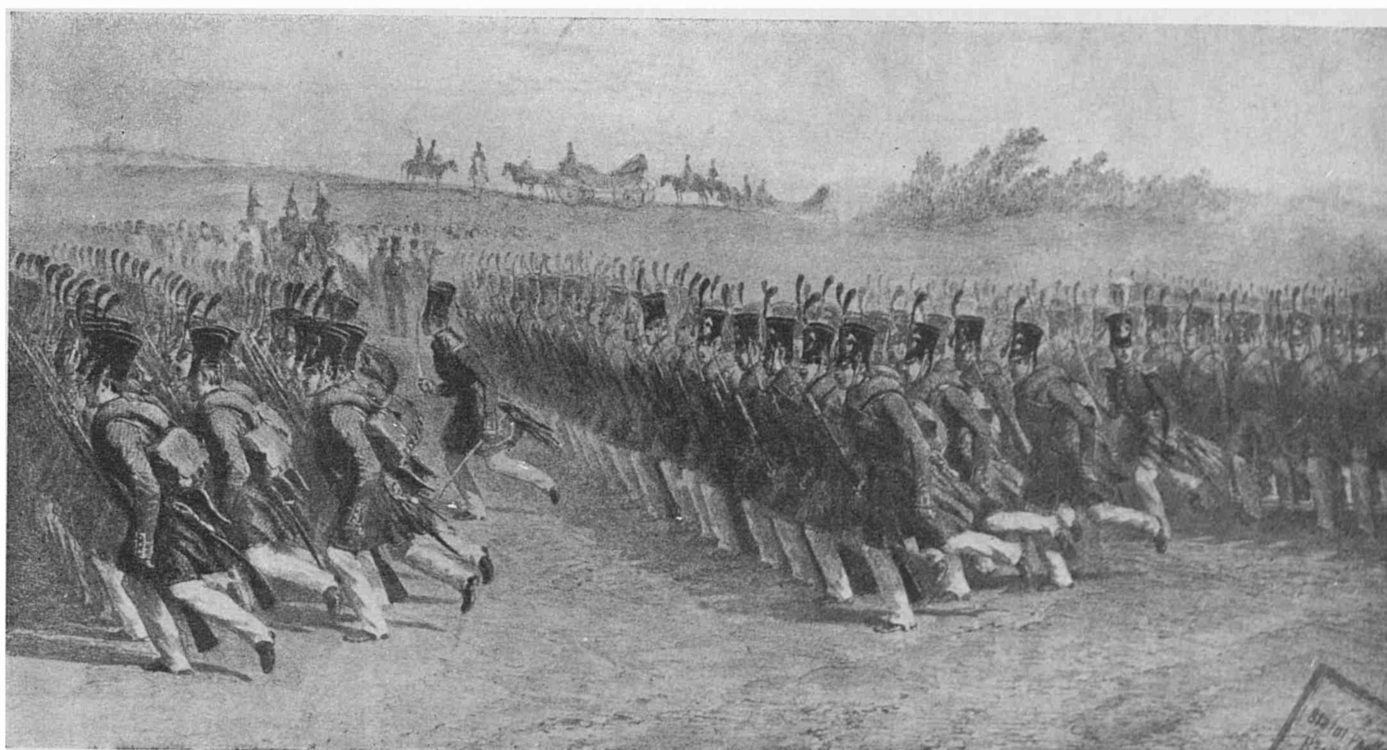
13. Turcii înăbuşe sângeros răscoala dela 1821 — *desen*

Muzeul Româno-Rus Bucureşti



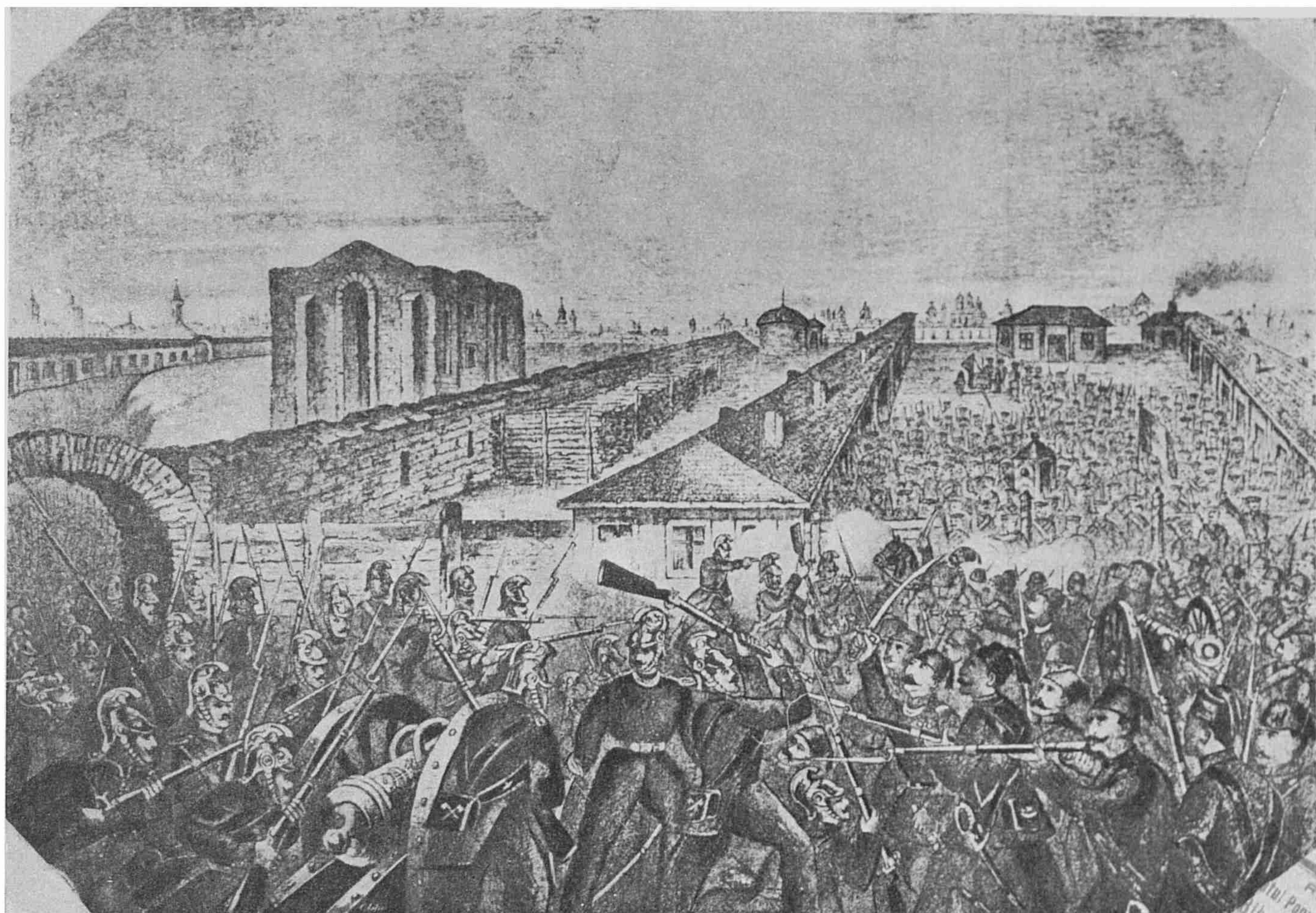
14. C. ISLER — Prima defilare a oştirii române instruită de ofiţeri ruşi *gravura*

Muzeul Romîno-Rus Bucureşti



15. RAFFET — Ostaşi români defilând în pas de înaintare la 1837 — *gravură*

Muzeul Romîno Rus Bucureşti

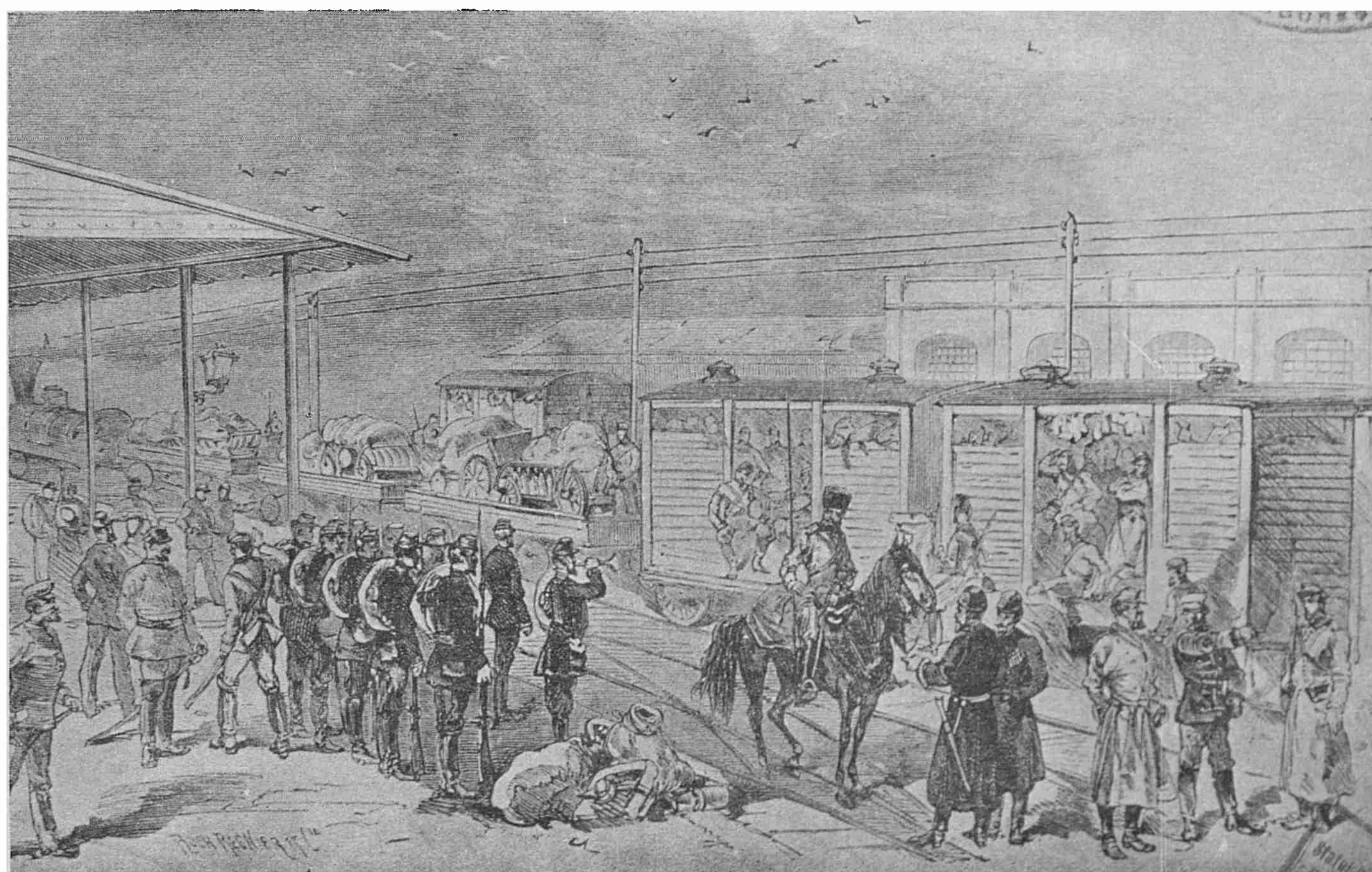


16 C. ISLER — Bătălia pompierilor cu oştirea otomană la 13 Septembrie 1848 în Dealul Spirei — *litografie*

Muzeul Romăno Rus Bucureşti



17. Armata rusă trecând prin Bucureşti la 1877 — *gravură*

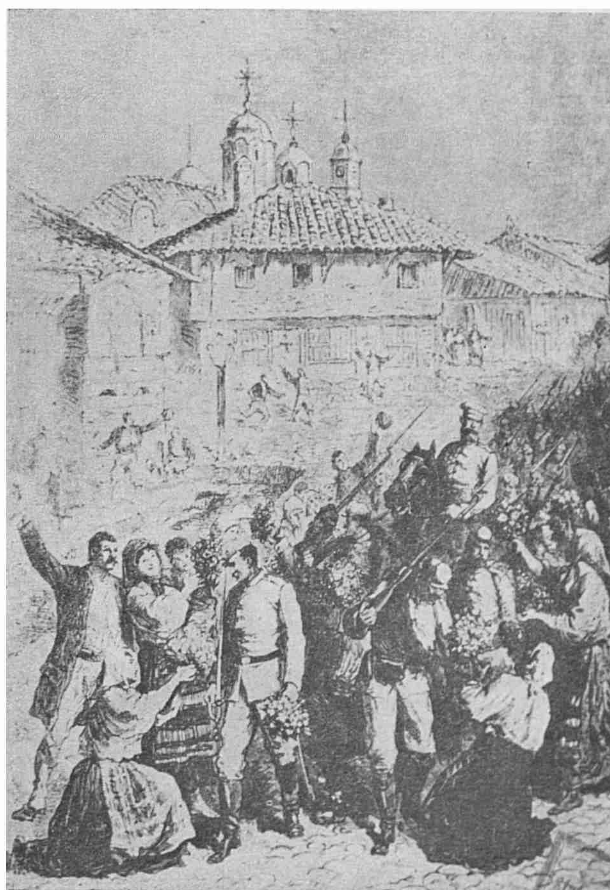


18. VALNAY Sosirea diviziei 31 Ruse la Piteşti — *gravură*

Muzeul Româno-Rus Bucureşti



19. AL. BALDINGHER — După trecerea Dunării, primirea eliberatorilor *gravura*



20. AL. BALDINGHER — Bulgari întâmpinând armata rusă la Şiştov după trecerea Dunării — *gravură*



21. S. SAMOTA — Ploeşti, primirea voluntarilor — *gravură*



22. Instrucţia recruţilor români lângă Craiova — *gravură*

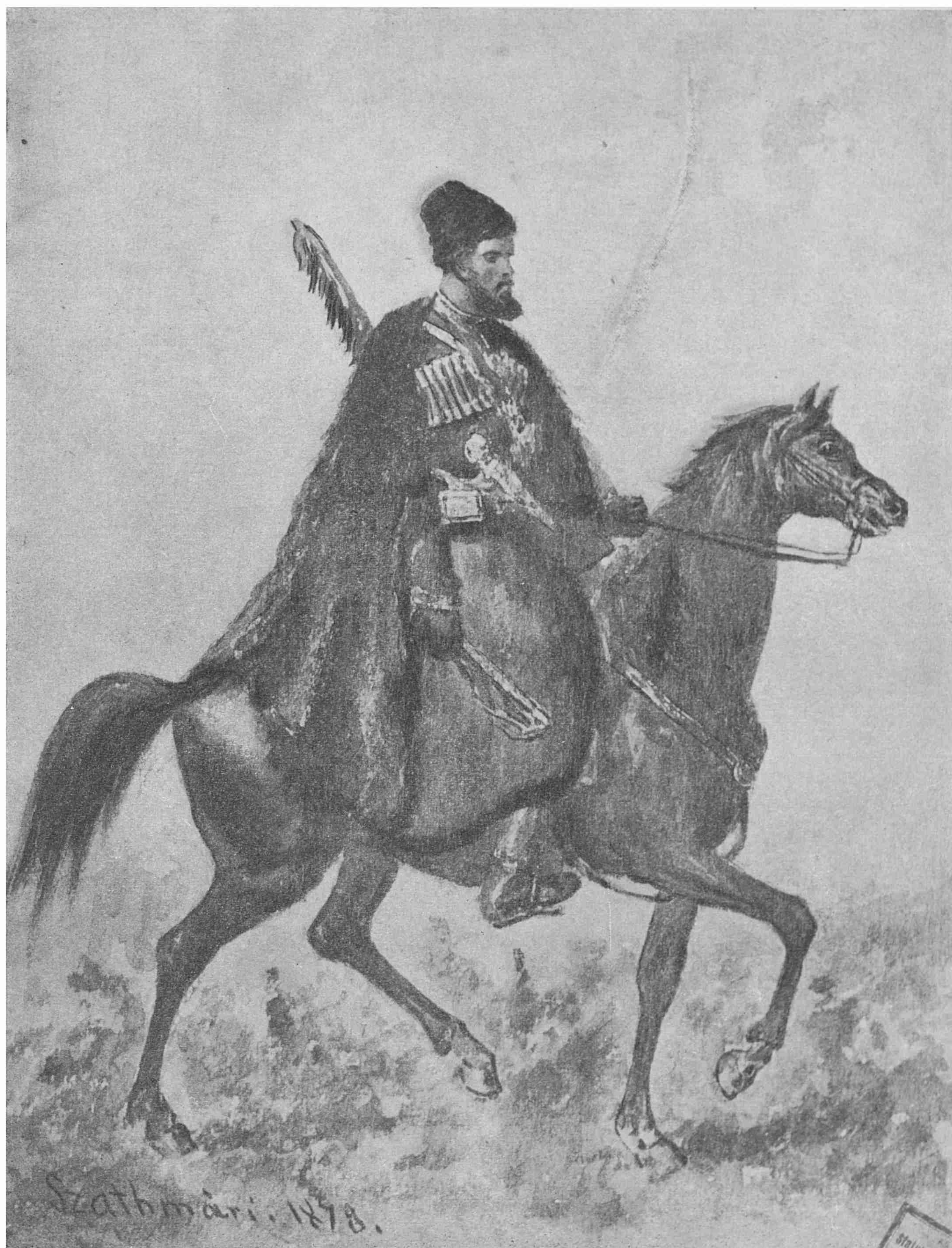
Muzeul Româno-Rus Bucureşti



23. AL. BALDINGHER — Cavaleria Română — *gravură*



24. AL. BALDINGHER — Vânători de munte *gravură*



25. CAROL POPP DE SZATHMARY

Cazac — *acuarelă*

Muzeul Armatei

26. SAVA HENŢIA

Intâlnirea — *acuarelă*

Muzeul Armatei



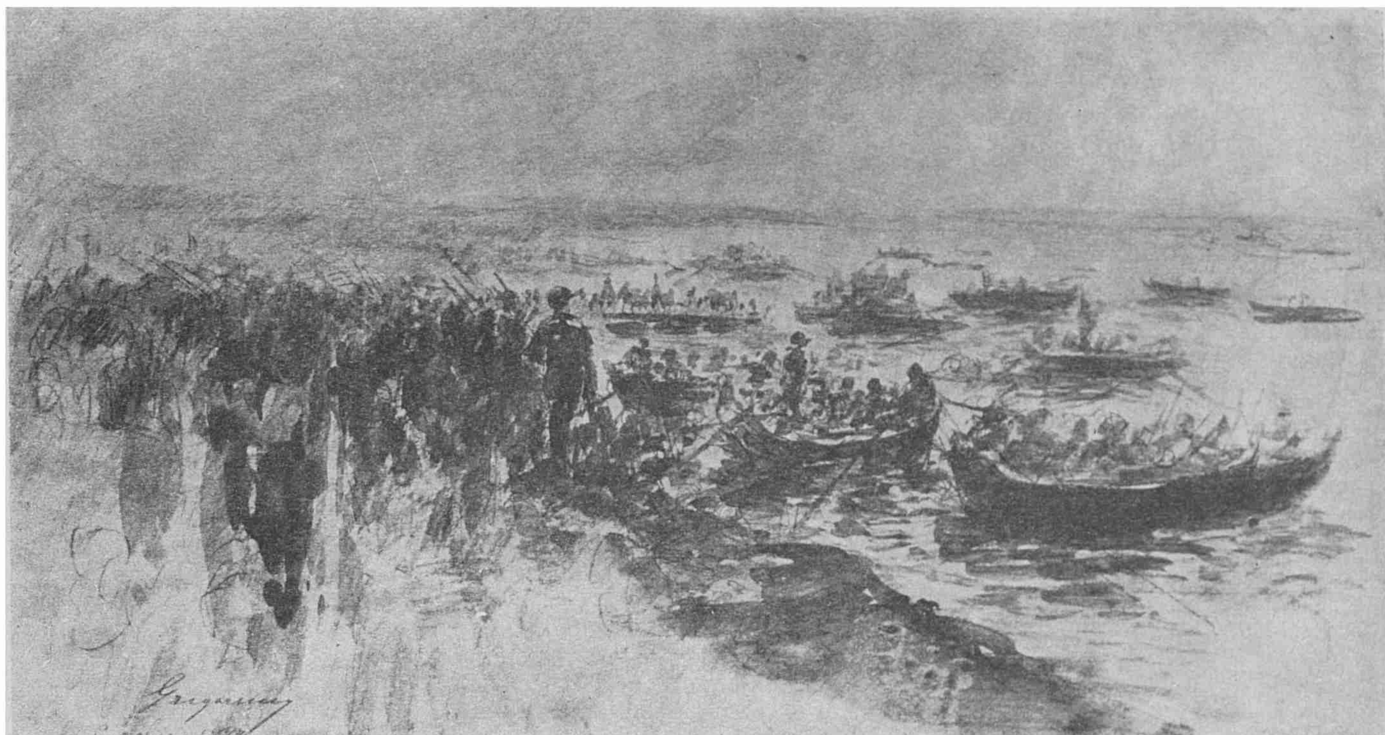
27. NICOLAE GRIGORESCU

Dorobanț — *pictură în ulei*

Muzeul de artă al R. P. R.



28. NICOLAE GRIGORESCU — Alarma — *pictura în ulei*



29. NICOLAE GRIGORESCU — Trecerea Dunării la Corabia *desen*

Muzeul de Artă al R. P. R.



30. SAVA HENŢIA — Bivuac — *pictura în ulei*

Muzeul de Artă Iaşi



31. Vânătorii români din Divizia IV-a la Islaz — *gravură*
Muzeul Romăno-Rus Bucureşti



32. I. CALOROS Români la Nicopole — *gravură*
Muzeul Romăno-Rus Bucureşti



33. Luarea redutei Grivița la 30 August 1877 — *litografie*

Colecția de stampe a Academiei R. P. R.



34. Dorobanții pătrund în reduta Grivița — *gravura*

Muzeul Romåno-Rus București



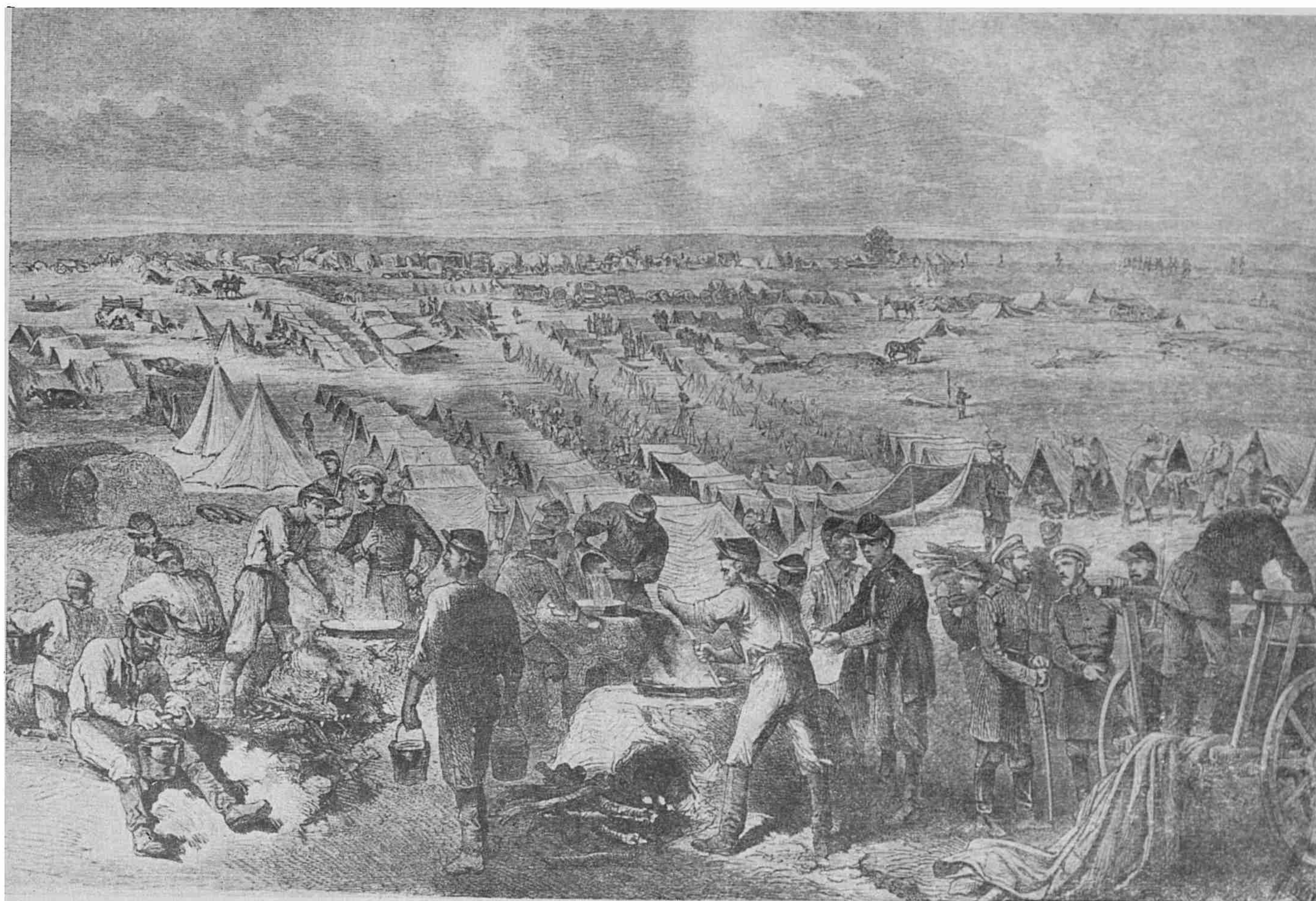
35. **Luarea steagului turcesc de către soldatul Mohor Vasile la 5 Septembrie 1877** - *desen*

Muzeul Romăno-Rus București



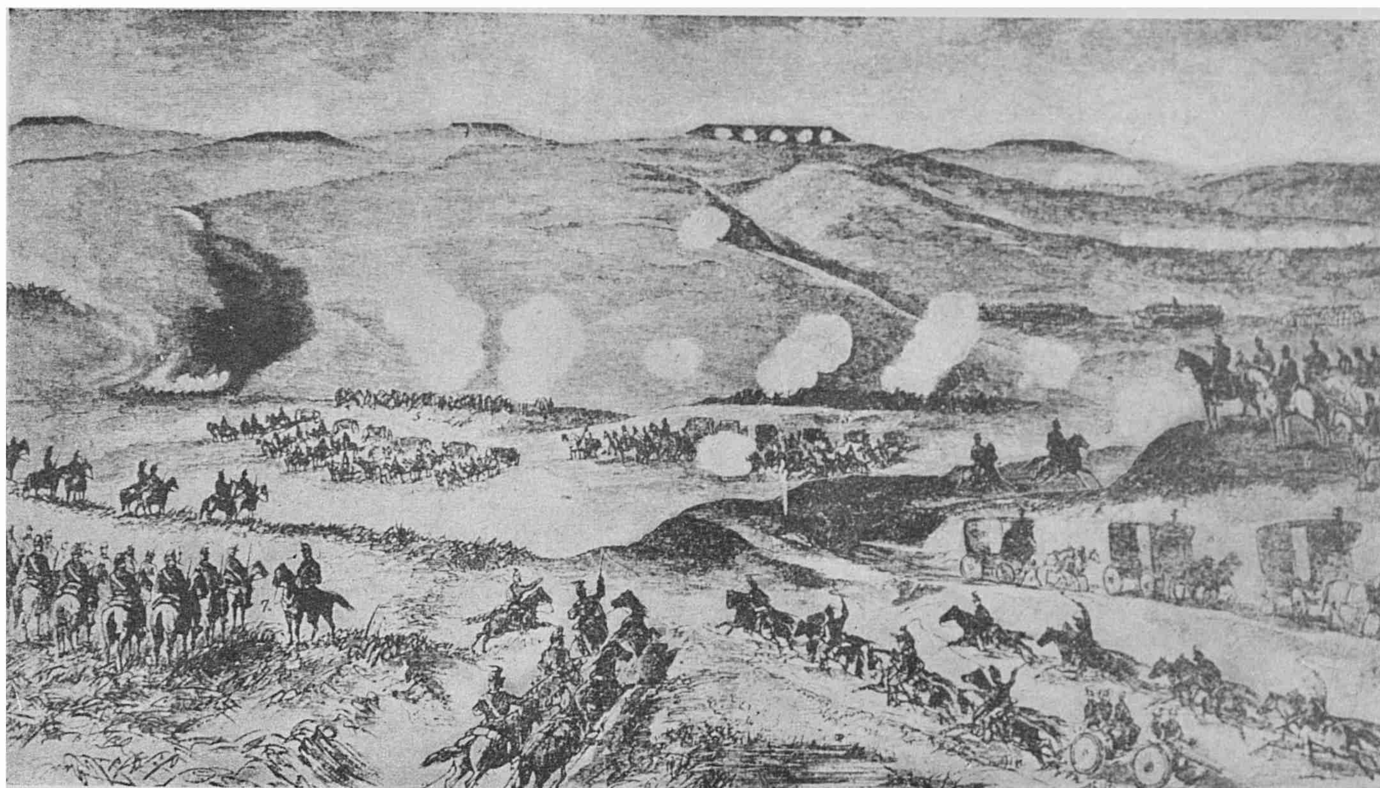
36. **Asaltul dorobanților contra redutei a II-a la Grivița** — *gravura*

Muzeul Romăno Rus București



37. I. CALOROS — Ruşi şi români în lagărul dela Plevna *gravură*

M ze R māno R s Bucureşti

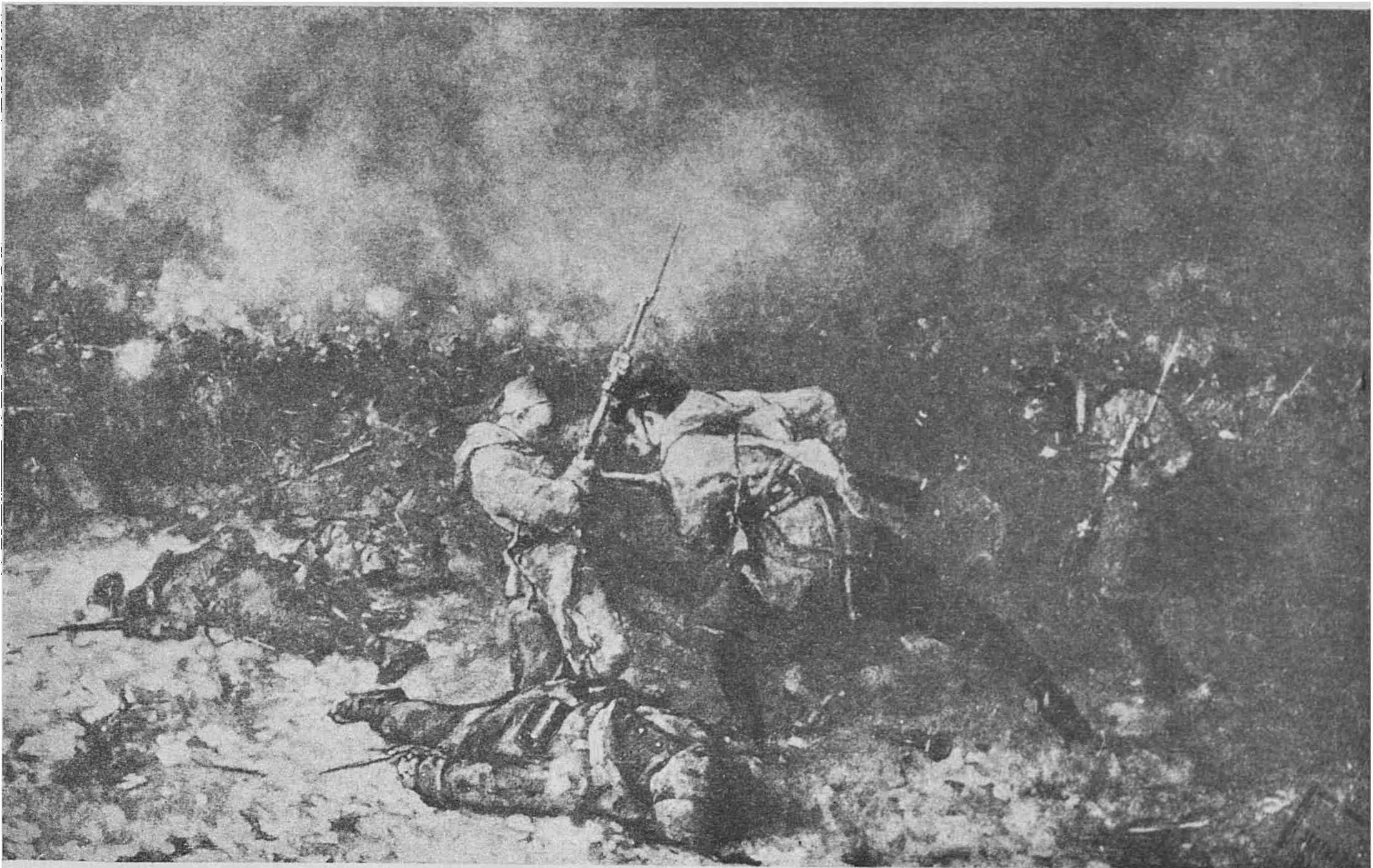


38. Unităţi ruso-române în bătălia dela Plevna — *gravura*

Muzeul Romàno-Rus Bucureşti



39. N. N. CARASIN Cavaleria rusă în spatele frontului *gravură*



40. NICOLAE GRIGORESCU În valea Rahovei *pictura în ulei*



41. Predarea lui Osman Paşa trupelor ruso-române — *litografie*

„Expoziţia permanentă a relaţiilor militare româno-ruse"



42. F. GANEN Ura! Plevna a căzut — *gravura*



43. NICOLAE GRIGORESCU — Roşiori *pictură în ulei*

Muzeul de Artă al R. P. R.



44. NICOLAE GRIGORESCU — Spionul — *pictură în ulei*





45. NICOLAE GRIGORESCU

Atacul dela Smârdan — *pictură în ulei*

Muzeul de Artă al R. P. R.



46. Bătălia dela Smârdan 21 Ianuarie 1878 *litografie*

Colecția de stampe a Academiei R. P. R.



47. Ruşi şi români descoperă cadavrul unei femei măcelărită de turci — *gravură*

Muzeul Romăno-Rus Bucureşti



48. Soldaţi ruşi şi români înoptând pe câmpiile Bulgariei — *gravură*

Muzeul Romăno-Rus Bucureşti



49. Cărăuşi români pe câmpiile Bulgariei — *gravura*

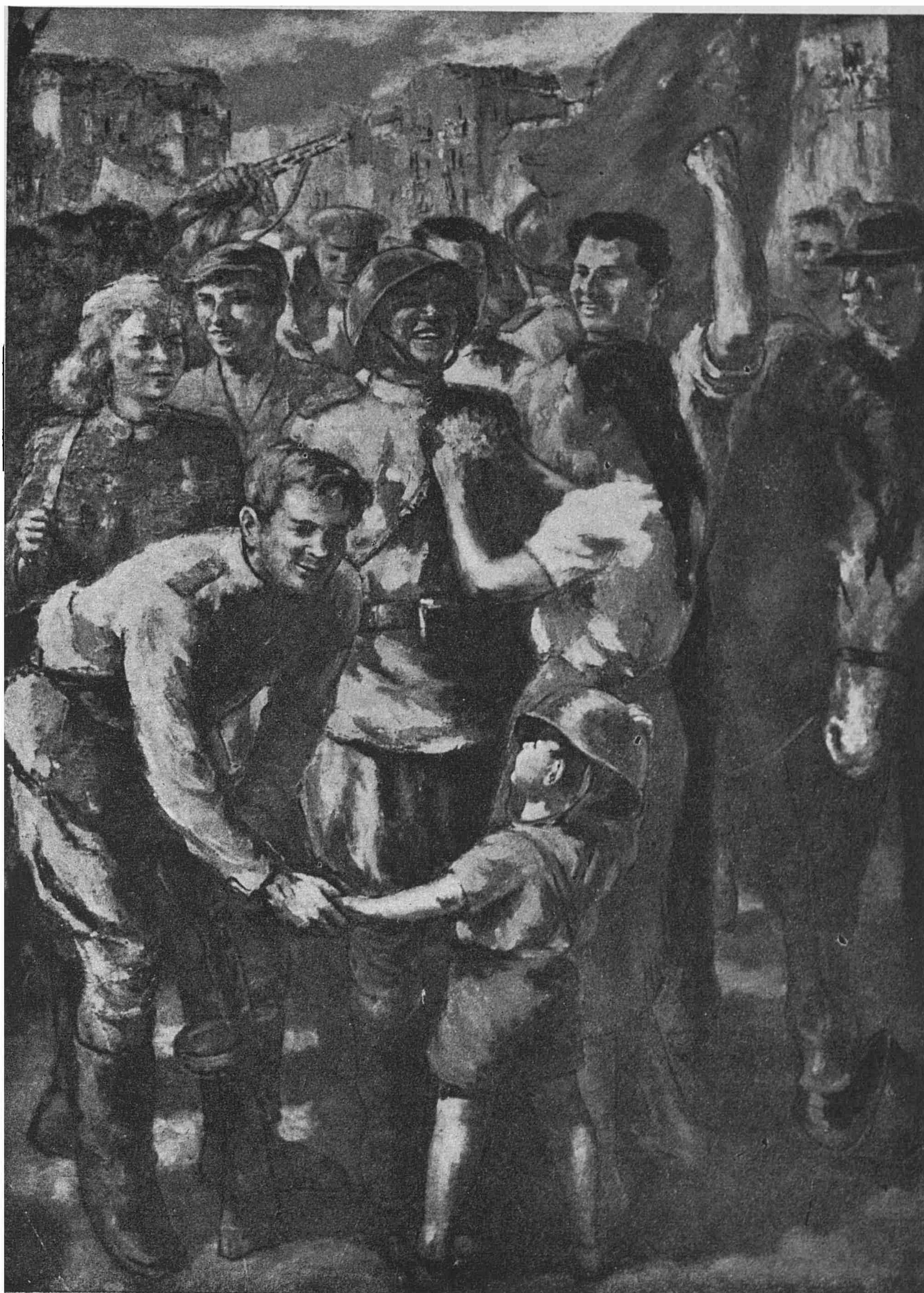
Muzeul Româno-Rus Bucureşti



50. ZOE BĂICOIANU 1917 *culptura*



51. ŞTEFAN CONSTANTINESCU Glorie Armatei Sov'etice eliberatoare pancu în ulei



52. CAMILIAN DEMETRESCU — Prietenia Româno-Sovietică — *pictura în ulei*



53. ZOE BĂICOIANU — Gărzile Patriotice — cultura



54. BORIS CARAGEA Intâlnirea — *sculptură*



55. PAUL ATANASIU Divizia Tudor Vladimirescu în luptele dela Debreţin — *pictură în ulei*



56. MAXIMILIAN SCHULMAN Ostaşul Sovietic — *sculptura*



57. CRISTEA GROSSU — Frăţia de Arme Româno-Sovietică *sculptura*



58. ELEONORA PESCARU Prietenia Româno-Sovietică *sculptură*



59. ECATERINA ZĂINESCU — Frăţia de Arme Romåno-Sovietică — *pictura în ulei*



60. GHEORGHE ŞARU Instructaj cu armament sovietic *pictură în ulei*



61. TITINA CĂLUGĂRU   Intâlnirea frățească dintre sătenii români și trupele eliberatoare sovietice — *pictura în ulei*



62. PAUL ATANASIU Ostaş din Republica Populară Română — *pictură în ulei*

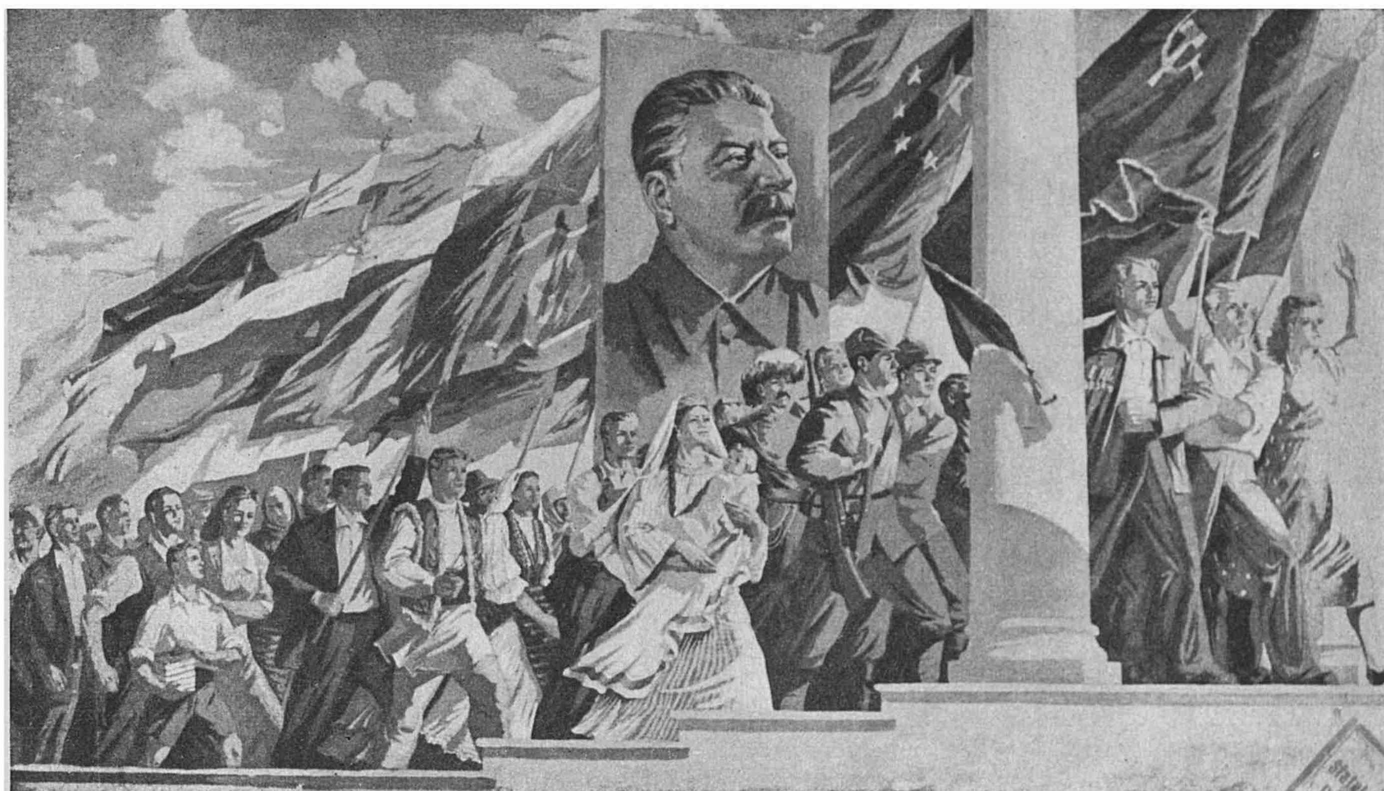


63. MARIUS BUTUNOIU **Ostaş din Republica Populară Romàna** *ulptură*

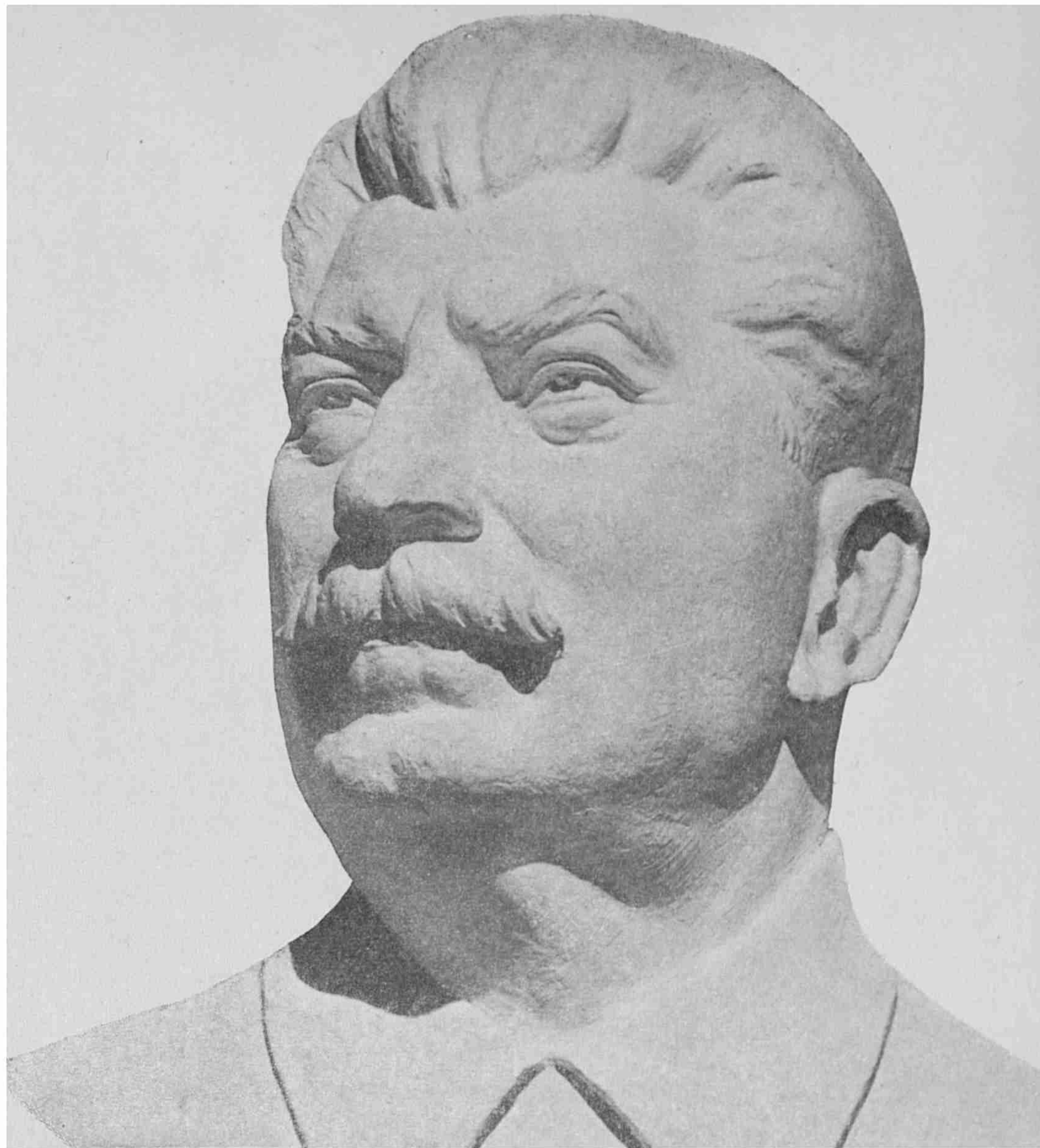


64. GAVRIL MIKLOSSY

Ora de educație politică în armată — *pictură în ulei*



65. PERAHIM — Lupta popoarelor pentru pace — *panou în ulei*





66. CONSTANTIN BARASCHI

Recunoştinţă către Tovarăşul Stalin — *baso-relief*

CUPRINS

32. I. CALOROS	*Români la Nicopole* — gravură
33. * * *	*Luarea redutei Grivița la 30 August 1877* — litografie
34. * * *	*Dorobanții pătrund în reduta Grivița* — gravură
35. * * *	*Luarea steagului turcesc de către soldatul Mohor Vasile la 5 Septembrie 1877* — desen
36. * * *	*Asaltul dorobanților contra redutei a II-a la Grivița* — gravură
37. I. CALOROS	*Ruși și români în lagărul dela Plevna* — gravură
38. * * *	*Unități ruso-române în bătălia dela Plevna* — gravură
39. N. N. CARASIN	*Cavaleria rusă în spatele frontului* — gravură
40. NICOLAE GRIGORESCU	*In valea Rahovei* pictură în ulei
41. * * *	*Predarea lui Osman Pașa trupelor ruso-române* — litografie
42. F. GANEN	*Ura! Plevna a căzut* — gravură
43. NICOLAE GRIGORESCU	*Roșiori* — pictură în ulei
44. NICOLAE GRIGORESCU	*Spionul* — pictură în ulei
45. NICOLAE GRIGORESCU	*Atacul dela Smârdan* — pictură în ulei
46. * * *	*Bătălia dela Smârdan 21 Ianuarie 1878* — litografie
47. * * *	*Ruși și români descoperă cadavrul unei femei măcelărite de turci* — gravură
48. * * *	*Ruși și români înoptând pe câmpiile Bulgariei*
49. * * *	*Cărăuși români pe câmpiile Bulgariei* — gravură
50. ZOE BĂICOIANU	*1917* — sculptură
51. ȘTEFAN CONSTANTINESCU	*Glorie Armatei Sovietice eliberatoare* — panou în ulei
52. CAMILIAN DEMETRESCU	*Prietenia româno-sovietică* — pictură în ulei
53. ZOE BĂICOIANU	*Gărzile patriotice* — sculptură
54. BORIS CARAGEA	*Intâlnirea* — sculptură
55. PAUL ATANASIU	*Divizia Tudor Vladimirescu în luptele dela Debrețin* — pictură în ulei
56. MAXIMILIAN SCHULMAN	*Ostașul Sovietic* — sculptură
57. CRISTEA GROSSU	*Frăția de arme româno-sovietică* — sculptură
58. ELEONORA PESCARU	*Prietenia româno-sovietică* — sculptură
59. ECATERINA ZĂINESCU	*Frăția de arme româno-sovietică* — pictură în ulei
60. GHEORGHE ȘARU	*Instructaj cu armament sovietic* — pictură în ulei
61. TITINA CĂLUGĂRU	*Intâlnirea frățească dintre sătenii români și trupele eliberatoare sovietice* — pictură în ulei
62. PAUL ATANASIU	*Ostaș din Republica Populară Română* — pictură în ulei
63. MARIUS BUTUNOIU	*Ostaș din Republica Populară Română* — sculptură
64. GAVRIL MIKLOSSY	*Ora de educație politică în armată* — pictură în ulei
65. I. PERAHIM	*Lupta popoarelor pentru pace* — panou în ulei
66. CONSTANTIN BARASCHI	*Recunoștință către tovarășul Stalin* — baso-relief

Lupta poporului român pentru independența patriei oglindită în artele plastice – Ed. I București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1952. 112 pag. ft. 25 × 35 cm. + 4 planșe în policromie. Atelierele Grafice Nr. 1. Dat în lucru la 6. 6. 1952. Bun de tipar 18. 6. 1952 Hârtie velină ilustrațiuni de 120 gr m. p. ft. 70 × 100/84. Tiraj 6.000. Coli de tipar 14. Coli de editură 6,5. Nr. A. 302 1952

Indicele de clasificare pentru bibliotecile mici: 7 R.

LEI 20.—